Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003448

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-08-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №341 від 05.09.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литв'яков Михайло Вікторович
2. Mykhailo V. Litvyakov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4750-915X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 016

Назва наукової спеціальності: Спеціальна освіта

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Спеціальна освіта

Дата захисту: 18-08-2025

Спеціальність за освітою: Фізичне виховання

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10278

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.29.31, 15.21.41, 15.31.31

Тема дисертації:

1. Педагогічна корекція емоційно-вольової сфери дітей 5 – 7 років із порушенням опорно-рухового апарату засобами фізичних вправ у воді

2. Correction of the emotional and volitional sphere of children 5 – 7 years old with disorders of the musculoskeletal system by means of swimming

Реферат:

1. Дослідження присвячене проблемі педагогічної корекції емоційно-вольової сфери дітей старшого дошкільного віку з порушеннями опорно-рухового апарату засобами плавання. Обґрунтовано науково-педагогічні основи використання можливостей гідрокінезотерапії та плавання в педагогічній корекції емоційно-вольової сфери осіб із зазначеною нозологією. Висвітлено специфіку гідрокорекції психофізичного розвитку старших дошкільників із порушеннями опорно-рухового апарату, зокрема – покращення їхньої емоційно-вольової сфери. Сформульовано принципи застосування корекційно спрямованого плавання щодо вказаного контингенту дітей. Адаптовано загальновідомі та сформульовано інноваційні методи використання гідрокорекції щодо поліпшення стану емоційно-вольової сфери цих дітей.

Створено методичний алгоритм педагогічної корекції емоційно-вольової сфери дошкільників 5 – 7 років із порушеннями ОРА засобами плавання. Виявлено і проаналізовано особливості стану емоційно-вольової сфери у зазначеного контингенту дітей у порівнянні з однолітками з нормотиповим варіантом розвитку. Розроблено та апробовано методику педагогічної корекції емоційно-вольової сфери цих дітей засобами плавання на основі диференціації особливостей порушень їх емоційної та вольової сфери, застосування спеціальних коригуючих вправ у водному середовищі та театралізації процесу гідрокорекції. Набули подальшого розвитку принципи, методи, методичні прийоми, форми та педагогічні умови щодо педагогічної корекції емоційно-вольової сфери у старших дошкільників із порушеннями ОРА засобами плавання. Практичне значення отриманих в процесі дослідження результатів полягає в тому, що була розроблена і реалізується в дошкільному освітянському секторі авторська методика педагогічної корекції емоційно-вольової сфери дошкільників 5 – 7 років із порушеннями опорно-рухового апарату, яка може використовуватись в різних типах закладів дошкільної освіти: спеціалізованих, комбінованих дитячих садочках, інклюзивно-русурсних центрах тощо. Це дозволяє помітно збільшувати ефективність загального психофізичного розвитку зазначеної категорії дітей, що відповідно сприяє поліпшенню їхньої соціальної адаптації. Запропоновано розроблені та апробовані на практиці спеціальні комплекси корекційно спрямованих вправ у водному середовищі для покращення стану як емоційної, так і вольової сфер зазначеного контингенту дітей. Результати наукового дослідження можна використовувати в кожноденній діяльності різних закладів дошкільної освіти, інклюзивно-ресурсних центрах, у лікарнях, санаторіях, а також приватній практиці. Інформацію про отримані дані має сенс використовувати на батьківських зборах та консультаціях, присвячених проблемам корекції психофізичного розвитку дітей із порушеннями ОРА. Теоретичні узагальнення та практичні надбання, здобуті в процесі цього дослідження, можна застосовувати в навчальному процесі відповідних педагогічних закладів освіти, для обласних академій та інститутів післядипломної освіти педагогів у межах спеціалізованих тематичних курсів з проблематики поліпшення та корекції психофізичного розвитку дітей дошкільного віку з порушеннями ОРА.

2. The scientific-pedagogical basis of using the possibilities of hydrokinesitherapy and swimming in the correction of the emotional and volitional sphere of persons with the specified nosology is substantiated. The specifics of hydrocorrection of the psychophysical development of older preschoolers with disorders of the musculoskeletal system are highlighted, in particular, the improvement of their emotional and volitional sphere. The principles of the application of corrective swimming for the indicated contingent of children have been formulated. Well-known and innovative methods of hydrocorrection of the emotional-volitional sphere of these children have been adapted and formulated. A methodical algorithm for correction of the emotional and volitional sphere of preschoolers aged 5 – 7 years with disorders of the MSS by means of swimming has been created. The features of the state of the emotional and volitional sphere in the specified contingent of children compared to peers with a normotypical variant of development were identified and analyzed. The method of correcting the emotional-volitional sphere of these children by means of swimming was developed and tested based on the differentiation of the peculiarities of violations of their emotional-volitional sphere, the use of special corrective exercises in the water environment and the theatricalization of hydrocorrection. The principles, methods, methodological techniques, forms and pedagogical conditions regarding the correction of the emotional and volitional sphere in older preschoolers with disorders of the MSS by means of swimming have gained further development. The practical significance of the results obtained in the research process is that an original method of improving and correcting the emotional-volitional sphere in preschoolers aged 5 – 7 years with musculoskeletal disorders was developed and implemented in the preschool education sector, which can be used in various types of preschool institutions education: specialized, combined, inclusive resource centers, etc. This makes it possible to significantly increase the effectiveness of the general psychophysical development of the specified category of children, which, accordingly, contributes to the improvement of their social adaptation. Independently developed and tested in practice special complexes of corrective exercises in the water environment are offered to improve the state of both the emotional and volitional spheres of the specified contingent of children. The results of scientific research can be used in the daily activities of various preschool education institutions, inclusive resource centers, hospitals, sanatoriums, etc.,

as well as in private practice. It makes sense to use information about them at parent meetings and consultations devoted to the problems of correcting the psychophysical development of children with disorders of the MSS. The theoretical generalizations and practical assets acquired in the course of this research can be applied in the educational process of relevant pedagogical educational institutions, for regional academies and institutes of postgraduate education of teachers within the framework of specialized thematic courses on the prevention of improvement and correction of the psychophysical development of preschool children with special educational needs. in particular from with disorders of the MSS.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Ефименко Н. Н., Литвяков М. В. Антигравитационные свойства водной среды и их использование для гидрокорекции двигательных нарушений у детей. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія :Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип.2. Бердянськ : БДПУ, 2020. С. 149-159.
- 2. Литв'яков М. В. Використання релаксаційних властивостей водного середовища в корекції фізичного розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. Випуск 41 : Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. 85-91 с.
- 3. Литв'яков М. В. Основні напрями корекції емоційно-вольової сфери дітей із порушеннями опорно-рухового апарату засобами плавання. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. Вип. 3. 2022. С 70-80
- 4. Литв'яков М. В. Механізми формування волі у дошкільників із порушеннями опорно-рухового апарату засобами плавання. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць. Вип. 20. За ред. М. Шеремет, О. Гаврилова. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О. В., 2022. С. 91-102.
- 1. Efimenko N. N., Biesieda V. V., Litvyakov M. V. The exercise vibration wave principle in physical rehabilitation of children with musculoskeletal system disorders. Propósitos y Representaciones. May 2021, Vol. 9, SPE (3), e1166 ISSN 2307-7999 Current context of education and psychology in Europe and Asia e-ISSN 2310-4635 http://dx.doi.org/10.20511/pyr2021.v9nSPE3.1166/
- 1. Литв'яков М. В. Загальнорелаксаційний ефект водного середовища на опорно-руховий апарат дітей зі спастичним синдромом. VI Міжнародна науково-практична конференція «About the problems of science and practice, tasks and ways to solve them», 26-30 жовтня 2020 р., Мілан, Італія. С. 267-270.
- 2. Литв'яков М. В. Використання тракційного ефекту водного середовища в корекції фізичного розвитку дітей дошкільного віку з порушеннями опорно-рухового апарату. Педагогіка й сучасні аспекти фізичного виховання: збірник наукових праць VII Міжнародної науково-практичної конференції (17-18 лютого 2021) / за заг. ред. Ю. О. Долинного. Краматорськ: ДДМА, 2021. С. 342-349.
- 3. Литв'яков М. В. Використання релаксаційних властивостей водного середовища в корекції фізичного розвитку дітей з порушенням опорно-рухового апарату. Актуальні проблеми ортопедагогіки, ортопсихології та реабілітології: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні

проблеми ортопедагогіки, ортопсихології та реабілітології» / за ред. М. Шеремет, А. Шевцова, А. Заплатинської. Київ : Альянс, 2021. С. 129-132.

- 4. Литв'яков М. В. Вплив плавання на корекцію розвитку дитини з порушеннями опорно-рухового апарату. Взаємодія духовного й фізичного виховання в становленні гармонійно розвиненої особистості. Збірник статей за матеріалами VIII Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Слов'янськ, Краматорськ, 25-26 березня 2021 р.); за ред. проф. В. М. Пристинського, Т. М. Пристинської. Слов'янськ, 2021. С. 164-169.
- 5. Литв'яков М. В. Можливі напрями гідрокорекції в оптимізації психічного стану дітей із психомоторними порушеннями. Спеціальна освіта: проблеми та перспективи матеріали XIV-ї Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 квітня 2021 р. / за ред. О. В. Гаврилова. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О. В., 2021. 191 с. С. 119-122.
- 6. Литв'яков М. В. Механізми формування волі у дітей з порушеннями опорно-рухового апарату засобами плавання. Спеціальна і інклюзивна освіта: проблеми та перспективи. Тези за матеріалами 15 конференції 17-18 листопада 2022 року / за ред. О. Гаврилова. Кам'янець-Подільський. Видавець Ковальчук О. В. 2022. С. 147-151.
- 7. Литв'яков М. В. Форми занять у воді з корекції емоційно-вольової сфери дошкільників. Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. Формування життєвої компетентності осіб з особливими освітніми потребами в системі позашкільної, спеціальної та інклюзивної освіти. Харків. 2023. С. 132-135.
- 8. Литв'яков М. В. Покращення емоційно-вольових проявів у дітей із порушеннями моторної сфери на етапі адаптації до водного середовища. Педагогіка й сучасні аспекти фізичного виховання : збірник наукових праць VIII Міжнародної науково-практичної конференції (16-17 листопада 2022) за заг. ред. С. О. Черненка. Тернопіль-Краматорськ : ДДМА, 2022. С. 155-159.
- 9. Литв'яков М. В. Методичне забезпечення занять з плавання в корекції емоційно-вольової сфери дітей. X Міжнародна науково-практична онлайн-конференції. Взаємодія духовного й фізичного виховання в становленні гармонійно розвиненої особистості. 17-18 березня 2023 р. Слов'янськ-Дніпро. 2023. С. 470-481.
- 10. Литв'яков М. В. Корекція емоційної сфери дітей із порушеннями опорно-рухового апарату засобами плавання (індивідуальні ігри з іграшками у воді). Соціально-освітні домінанти професійної підготовки фахівців соціальної сфери та інклюзивної освіти: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (25-26 жовтня 2023): збірник наукових праць; укладач Петровська К. В. 2023. С. 255-267.
- 11. Литв'яков М. В. Оптимізація емоційного стану дітей із порушеннями опорно-рухового апарату засобами плавання (колективні ігри на воді). Збірник тез I Всеукраїнської наукової конференції (15 – 16 листопада 2023 року, м. Краматорськ) «Педагогіка й сучасні аспекти фізичного виховання» С. 111-115
- 12. Литв'яков М. В. Психодіагностичний інструментарій дослідження емоційно-вольової сфери дошкільників 5-7 років з порушенням опорно-рухового апарату (перші результати). Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих науковців : зб. наукових праць : Вип. 12. СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. С. 154-161.
- 1. Єфименко М. М., Литв'яков М. В. АКВА-ТЕАТР: парціальна програма адаптації дітей раннього та дошкільного віку до водного середовища і навчання плаванню. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2019. 100 с.
- 2. Литв'яков М. В. Методичне забезпечення занять з плавання в корекції емоційно-вольової сфери дітей. Навчання, виховання й розвиток гармонійно розвиненої особистості в процесі занять фізичною культурою і спортом. Монографія: за ред. проф. В. М. Пристинського, Т. М. Пристинської. Слов'янськ : ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2023. С. 470-481.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єфименко Микола Миколайович
2. Mykola M. Yefymenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7539-8007

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&view_op=list_works&gmla=AJsN-F527ydlF9AEUo9tkyoTZ2MQEmGCZN5MacsuQL2_0MvYs8j4x5FVG1_lCxPK_OoGDXmhm9b-LiZFoThCxVQE1hqzcZKmc398n2i0KT6HZZzl7CxRsqkLtzyawhE3sciMtHjGiX_S&user=UpbNMakAAAAJ

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вихляєв Юрій Миколайович
2. Yurii M. Vykhliaiev

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4315-3977

Додаткова інформація: https://scholar.google.com/citations?user=JaCg2iUAAAAJ&hl=en

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мога Микола Данилович
2. Mykola D. Moha

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6463-9426

Додаткова інформація:
https://scholar.google.ru/citations?hl=ru&user=tLVDUVcAAAAJ&view_op=list_works&gmla=AJsN-F5Hc_e0SF0kNFj1dbYZrGzmDrvupq7N2z5K1yfUdkdOYI8BloMRRY2O1A52N31QzjTcPL_pO57UmwfUm2YQZCzFyie-I-MRV4N_kcsQ27DOjfigWGajayvCtG_MKG_cjVXc2NBRcr4cIRytYn-NoiHWmA2aohwehTDZDoNSSrmHN7nqZpJIpTdw16NL7gQK-eSuwfNJ3x22NJVtMiQ24QVJeWv6PQ;
https://www.webofscience.com/wos/author/record/AAB-7079-2020;
https://www.researchgate.net/profile/Moga-Nikolay?ev=hdr_xprf

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шульженко Діна Іванівна
2. Dina I. Shulzhenko

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8943-497X

Додаткова інформація: https://www.webofscience.com/wos/author/record/B-4488-2018;
https://scholar.google.com.ua/citations?user=oENg8YsAAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Володимир Миколайович

2. Volodymyr M. Shevchenko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0119-3206

Додаткова інформація: https://www.webofscience.com/wos/author/record/P-8760-2016; https://scholar.google.com/citations?user=hqsuHUUAAAAJ&hl=en

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Руденко Лілія Миколаївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Руденко Лілія Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Кліваденко Наталія Іванівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна